

4. NEDĚLE POSTNÍ texty k liturgii

VSTUPNÍ ANTIFONA Srov. Iz 66,10-11 Vesel se, Jeruzaléme! Jásejte nad ním všichni, kdo ho milujete. Zajásejte, neboť váš zármutek se promění v radost a budete nasyceni ze zdroje útěchy.

Neříká se *Sláva na výsostech Bohu.*

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, tys poslal na svět svého Syna a jeho prostřednictvím uskutečňuješ naše vykoupení; oživ víru svého lidu, abychom se s oddanou zbožností připravovali na velikonoční svátky. Prosíme o to skrze tvého Syna ..

A 1. ČTENÍ 1 Sam 16,1b.6-7.10-13a

David je pomazán za krále nad Izraelem.

Čtení z první knihy Samuelovy.

Hospodin řekl Samuelovi: "Naplň svůj roh olejem a jdi! Posílám tě k Jesseovi, Betlémanu, protože jsem si vyhlédl krále mezi jeho syny." Když (Samuel) přišel a spatřil Eliaba, řekl si: "Jistě tenhle je před Hospodinem jeho pomazaný." Hospodin však řekl Samuelovi: "Nevšímej si jeho vzhledu ani vysoké postavy, neboť ho vylučuji. Nedívám se totiž jako člověk; člověk soudí podle zdání, Hospodin však vidí do srdce." Jesse předvedl před Samuela sedm svých synů, ale Samuel řekl: "Mezi nimi Hospodin nevyvolil nikoho." A zeptal se: "Jsou to již všichni chlapani?" Jesse odpověděl: "Ještě je nejmladší, ten pase stáda." Samuel tedy řekl Jesseovi: "Pošli pro něho, neboť nesedneme k jídlu, dokud sem nepřijde." Poslal tedy a uvedl ho: byl plavovlasý, s krásnýma očima a milého vzhledu. Tu řekl Hospodin: "Nuže, pomaz ho; to je on." Samuel vzal roh s olejem a pomazal ho uprostřed jeho bratrů. Od toho dne i nadále působil s Davidem Hospodinův duch.

MEZIZPĚV ŽI 23,1-3a.3b-4.5.6

Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.

Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám, - dává mi prodlévat na svěžích pastvinách, - vodí mě k vodám, kde si mohu odpočinout, - občerstvuje mou duši. *

Vede mě po správných cestách - pro svoje jméno. - I kdybych šel temnotou rokle, - nezaleknu se zla, vždyť ty jsi se mnou. - Tvůj kyj a tvá hůl, - ty jsou má útěcha. *

Prostíráš pro mě stůl - před zraky mých nepřátel, - hlavu mi mažeš olejem, - má číše přetéká. *

Štěstí a přízeň mě provázejí - po všechny dny mého života, - přebývat smím v Hospodinově domě - na dlouhé, předlouhé časy. *

2. ČTENÍ Ef 5,8-14

Vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvítí.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

(Bratři!) Byli jste kdysi tmou, ale teď jste světlem v Pánu. Žijte jako děti světla. Ovoce toho světla totiž (záleží) ve všestranné dobrotě, spravedlnosti a (v životě podle) pravdy. Zkoumejte, co se líbí Pánu, a nemějte žádnou účast v těch neplodných skutcích tmy; spíše je (veřejně) odsuzujte. Vždyť (člověku) je hanba už jen o tom mluvit, co ti lidé potají páchají. Všechno, co se odsoudí, ukáže se v pravém světle. Všechno totiž, na co se vrhne světlo, je potom zřejmé. Proto se říká (v Písmu): "Probuď se, spáči, vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvítí."

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 8,12

Já jsem světlo světa, praví Pán, kdo mě následuje, bude mít světlo života.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš uviděl cestou člověka, který byl od narození slepý. Jeho učedníci se ho zeptali: "Mistře, kdo zhřešil: on sám nebo jeho rodiče, že se narodil slepý?" Ježíš odpověděl: "Nezhřešil ani on, ani jeho rodiče, ale mají se na něm zjevit Boží skutky. Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat. Pokud jsem na světě, jsem světlo světa." Po těch slovech plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel mu tím blátem oči a řekl mu: "Jdi se umýt v rybníku Siloe" - to slovo znamená "Poslaný". Šel tam tedy, umyl se, a když se vrátil, viděl. Sousedé a ti, kteří ho dříve vídali žebrat, se ptali: "Není to ten, který tu sedával a žebral?" Jedni tvrdili: "Je to on." Jiní říkali: "Není, ale je mu podobný." On řekl: "Jsem to já." Ptali se ho tedy: "Jak to, že teď vidíš?" On odpověděl: "Člověk jménem Ježíš udělal bláto, pomazal mi oči a řekl: 'Jdi k Siloe a umyj se!' Šel jsem tedy, umyl se a vidím." Ptali se ho: "Kde je ten člověk?" Odpověděl: "To nevím." Přivedli toho bývalého slepce k farizeům. Ten den, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla zrovna sobota. Také farizeové se ho znovu vyptávali, jak nabyl zraku. On jim odpověděl: "Přiložil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím." Někteří farizeové říkali: "Ten člověk není od Boha, protože nezachovává sobotu." Jiní ale namítali: "Jak by mohl hříšný člověk dělat taková znamení!" A nemohli se dohodnout. Znovu se tedy zeptali toho slepého: "Co ty o něm říkáš, když ti otevřel oči?" On odpověděl: "Je to prorok." Židé však tomu nechtěli věřit, že byl slepý a že nabyl zraku, až si zavolali rodiče toho uzdraveného slepce a zeptali se jich: "Je to váš syn, o kterém vy říkáte, že se narodil slepý? Jak to, že teď vidí?" Jeho rodiče odpověděli: "Víme, že je to náš syn a že se narodil slepý. Ale jak to přijde, že teď vidí, to nevíme, a kdo mu otevřel oči, to my nevíme. Zeptejte se jeho. Je dospělý, ať mluví sám za sebe!" To jeho rodiče řekli, protože se báli židů. Židé se už totiž usnesli, aby každý, kdo Ježíše vyzná jako Mesiáše, byl vyloučen ze synagogy. Proto jeho rodiče řekli: "Je dospělý, zeptejte se jeho." Zavolali tedy ještě jednou toho bývalého slepce a řekli mu: "Vzdej Bohu chválu! My víme, že ten člověk je hříšník." On odpověděl: "Zda je hříšník, to nevím, ale vím jedno: že jsem byl slepý, a teď vidím." Zeptali se ho tedy: "Co s tebou udělal? Jak ti otevřel oči?" Odpověděl jim: "Už jsem vám to řekl, ale jako byste to neslyšeli. Proč to chcete slyšet znovu? Chcete se snad i vy stát jeho učedníky?" Osopili se na něj: "Ty jsi jeho učedník! My jsme učedníci Mojžíšovi. My víme, že k Mojžíšovi mluvil Bůh, o tomhle však nevíme, odkud je." Ten člověk jim odpověděl: "To je skutečně divné, že vy nevíte, odkud je - a otevřel mi oči. Víme, že hříšníky Bůh neslyší, ale slyší toho, kdo je zbožný a plní jeho vůli. Od věků nebylo slýcháno, že by někdo otevřel oči slepému od narození. Kdyby tento člověk nebyl od Boha, nic by nedokázal." Řekli mu: "V hříších ses celý narodil - a ty nás chceš poučovat?" A vyhnali ho. Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: "Věříš v Syna člověka?" Odpověděl: "A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?" Ježíš mu řekl: "Viděls ho: je to ten, kdo s tebou mluví." On na to řekl: "Věřím, Pane!" a padl před ním na kolena. Ježíš prohlásil: "Přišel jsem na tento svět soudit: aby ti, kdo nevidí, viděli, a kdo vidí, oslepli." Slyšeli to někteří farizeové, kteří byli u něho, a řekli mu: "Jsme snad i my slepí?" Ježíš jim odpověděl: "Kdybyste byli slepí, neměli byste hřích. Vy však říkáte: 'Vidíme.' Proto váš hřích trvá."

POZNÁMKY RC KE KÁZÁNÍ 4 neděle postní A IV (1 Sam 16,1b.6-7.10-13a; Ef 5, 8-14; Mt 9, 1-41)

Světlo světa Ježíš Kristus prozařuje naše obavy, temnoty, nemoci a vše, jen mu otevřeme svůj zrak

Drazí přátelé, dnes slyšíme text z Božího slova, které mluví o novém světle v temnotě. První čtení mluvilo o pomazání Davida - blondatého mladíčka, který se později stal světlem Izraele a asi nejlepším vládcem Izraele v době cca 1000 let před Kristem. David se stal významným díky Božímu vyvolení a požehnání, které se mu dostalo skrze pomazání od patriarchy Samuela. V druhém čtení mluví apoštol Pavel o tom, že jeho posluchači byli kdysi ve tmě, (jako pohané v Efesu byli v temnotě pohanství a neznalosti pravého Boha), pak však poznali Krista a jsou ve světle. Dále naznačuje, že i křesťané, kteří poznali Krista, mohou někdy upadnout do tmy, ale mají se nechat vést Kristem ke světlu.

A pak je zde delší, ale velmi krásný, text z Jana o uzdravení slepého od narození. (Připomínám, že je to Jan, tedy text, který má více často symbolických významů). Můžeme slyšet, že Ježíš od narození slepého uzdravuje a dává mu zrak, tedy ho vysvobozuje z temnoty a dává mu poznat světlo, toto je ta první rovina ve smyslu přirozeném. Kromě toho mu natírá víčka blátem a nechává ho se umýt v léčivém rybníku Siloe, tedy využití toho co je známo, jako léčivá voda. Teprve po svém uzdravení začíná bývalý slepý pomalu chápat, že Ježíš je víc než jen ten kdo mu navrátil zrak a dal poznat světlo. Opět to lze chápat ve smyslu přirozeném Siloe byl rybník či nádrž v Jeruzalémě, kam byla poměrně dlouhým a převážně podzemním kanálem vedena voda z kopců kolem Jeruzaléma. Jakoby voda tekla temným tunelem a pak doputovala do světla do rybníku či cisterny, kde čerpali lidé vodu. Pak je zde další význam, hlubší a duchovní, totiž že tím Světlem je sám Ježíš Kristus a to v duchovním významu.

Zároveň je zajímavá prvotní otázka učedníků, kdo zhřešil, že je tento muž postižený. Ježíš ukazuje, že takto mechanicky - on zhřešil, jeho blízcí zhřešili, a proto je postižen - to nelze chápat. Podobou otázku řeší Ježíš v Lk 13 (když mluví o pádu věže v Siloe – dost možná to byla tehdejší nehoda blízko tomuto rybníku či nádrži). Ježíš tam říká, „*Když se neobráíte, všichni podobně zahynete.*“ /Lk 13,5/. Tedy různá postižení, tragédie, nemoci a kdo ví, co dalšího podobného nejsou a nemusí být bezprostředním trestem za konkrétní hřích. Jsou však určité cestou jak se přiblížit s důvěrou k Bohu a jak poznat i sám na sobě „*Boží skutky*“.

V dnešním evangeliu slyšíme o uzdravení, ale také o lidském strachu, obavách (rodičů uzdraveného před židy) o schématickém myšlení učedníků i židů, které neustále mechanicky spojovali neštěstí s hříchem a kde koho soudili a nálepkovali jako hříšníka.

Zkusme se všech těchto schémat zbavit a vyjít z nich. Zkusme jít cestou toho uzdraveného slepce. Ježíš k němu přichází, chce ho uzdravit a chce se na něm oslavit. Pak dává slepci instrukce – „*Jdi se umýt do rybníku Siloe.*“ On to s důvěrou udělá. Pak je naplněn pokojem a nepoddává se strachu z židů ani z čehokoliv jiného. Když ho označují jako hříšníka je to Ježíš, které to odmítá. Nepropadl malomyslnosti, ani když ho židé vyhnali, ale byl otevřen přijmout od Ježíše poselství, že právě on – Ježíš je „Syn člověka“. Nakonec mu Ježíš ukazuje, že ti kteří vše vědí a mají na vše návod, jsou ve skutečnosti slepí, protože nechtějí přijmout toho, který nejen dává světlo, ale on sám je tím Světlem světa.

Ježíš je světlo světa a naděje pro nás všechny, on nás může uzdravit z naší slepoty, z našeho zahledění do pouze materiálních a pozemských myšlenkových schémat, on nás může uzdravit z našeho alibismu a strachu za našich nemocí a epidemií. On sám, když mu pravdivě vyznáme, „*Pane moc nevidím.*“ dá poznat sebe samého, toho, který je Světlo světa prozařující všechny temnoty obav, strachů, nemocí, epidemií a všeho zlého. Prosme, aby v těchto dnech obav a strachu co nejvíce lidí otevřelo svůj duchovní zrak a poznali Krista jako Světlo, které vede k životu ve světle a slávě na věky v Nebi.